

Política | Actualitzat el 17/02/2020 a les 19:45

La via «eficaç» del 100.2: els presos comencen a treballar fora de la presó

Forcadell, Bassa i Cuixart ja han pogut sortir dels centres penitenciaris i en els propers dies està previst que ho facin Sánchez i Forn, als quals també se'ls ha aplicat aquest article

Forcadell, Bassa i Cuixart han començat a sortir de la presó | ND

Quatre mesos després de la sentència del procés, els presos estan començant a sortir durant unes hores de la presó per treballar, fer tasques de voluntariat o cuidar de familiars, d'acord amb l'aplicació de l'article 100.2. La setmana passada ho va fer Jordi Cuixart per treballar a la seva empresa, i aquest dilluns ho han fet Carme Forcadell i Dolors Bassa (<https://www.naciodigital.cat/noticia/196482/forcadell/bassa/surten/preso/cuidar/familiars>) per cuidar familiars d'edat avançada i fer voluntariat.

Es preveu que en els pròxims dies també ho facin Jordi Sánchez i Joaquim Forn, que també s'han acollit a aquest article del reglament penitenciar. Sánchez farà tasques de voluntariat en una entitat relacionada amb l'educació mentre que Forn treballarà a partir d'aquest dijous al departament legal de Mediapro, (<https://www.naciodigital.cat/noticia/196466/forn/treballara/mediapro/responsable/dret/public?rlc=p1>) tal com ha avançat el propi Jaume Roures a Catalunya Ràdio.

La resta de presos polítics també treballen en la via del 100.2, prevista a la normativa penitenciària, que permet combinar elements del segon i tercer grau. A la pràctica, facilita que els presos puguin sortir dels centres penitenciaris durant unes hores al dia. A qui encara no se'ls ha aplicat és a Jordi Turull, Josep Rull, Raül Romeva i Oriol Junqueras. En el cas de Romeva, la documentació ja ha estat presentada a la presó de Lledoners mentre que Junqueras ho farà en els pròxims dies. Fins que no es torni a reunir la junta de tractament del centre no se sabrà si se'ls aplica aquest article.

[noticia]196482[/noticia]

El 100.2 ni és un benefici ni suposa la llibertat dels presos, com s'encarreguen de remarcar les defenses dels dirigents polítics empresonats, sinó que és una manera de complir les penes d'entre nou i tretze anys imposades pel Tribunal Suprem. Cada any a Catalunya hi ha més de 400 interns a qui se'ls aplica aquest article i, en el cas dels líders independentistes, s'ha mostrat com la via més àgil per sortir de la presó. Malgrat les reticències de la Fiscalia, la decisió de les presons és executiva i estarà en marxa fins que l'Audiència Provincial hi digui la seva en última instància. Abans, el jutge de vigilància penitenciària s'haurà de pronunciar, però la seva decisió es podrà recórrer i els presos podran continuar sortint per treballar.

El xoc inicial entre JxCat i ERC

Tots els presos s'han acollit a l'opció del 100.2, (<https://www.naciodigital.cat/noticia/194371/presos/politics/activen/via/article/1002/sortir/lledoners>) que implica necessàriament estar classificat prèviament en segon grau. Això va passar a principis d'any, el 9 de gener, quan el Departament de Justícia -en mans d'ERC- va ratificar la decisió que un mes abans havien pres les presons. El segon grau va provocar discrepàncies públiques entre Junts per Catalunya (JxCat) i els republicans. (<https://www.naciodigital.cat/noticia/192583/jxcat/erc/exhibeixen/diferencies/sobre/segon/grau/dels/presos/politics>) Els primers van criticar la decisió i van reclamar el tercer grau -que implica un règim de semilibertat per als interns- mentre que els segons van demanar respectar el criteri de les juntes de tractament.

[noticia]196466[/noticia]

Fonts jurídiques d'ERC neguen que l'opció del segon grau i el 100.2 formi part d'una estratègia política i ressalten que els criteris de les presons són purament tècnics. "Era fàcil de preveure que no hi hauria un tercer grau", assenyalen aquestes fonts, que insisteixen que l'objectiu era sortir "el més aviat possible", encara que sigui només unes hores al dia i havent de dormir a la presó, i això s'ha aconseguit amb el 100.2. Per la seva banda, la defensa de Forn també recorda a **NacióDigital** que l'aplicació d'aquest article no és excepcional, és legal i, en el cas de l'exconseller, està "plenament justificada".

Sobre el paper, aquest article s'emmarca en el programa de tractament individualitzat que té cada intern encaminat a la reinserció i serveix, també, per "preparar" els presos per al tercer grau. El cas dels presos polítics, però, no és un cas habitual, perquè no són interns normals que necessitin un procés de reinserció perquè estan integrats a la societat.

"El Suprem sempre acabarà decidint"

L'opció del 100.2 permet esquivar, en un primer moment, el Tribunal Suprem. La legislació estableix que la decisió sobre els graus penitenciaris pot ser recorreguda al jutjat de vigilància penitenciària que decideix en primera instància i, després, es pot presentar un altre recurs al tribunal sentenciador, és a dir, el Tribunal Suprem. En cas d'un tercer grau inicial, la Fiscalia hauria pogut presentar recurs que, en última instància, hauria arribat fins a l'alt tribunal que hauria tingut l'última paraula.

Un cop classificats en segon grau, la qüestió dels permisos penitenciaris i també del 100.2 queda en mans del jutjat de vigilància penitenciària i de l'Audiència Provincial competent sobre cada presó.

El Suprem queda desactivat. Tot i així, fonts jurídiques consultades per aquest diari recorden que l'alt tribunal "sempre acabarà decidint", perquè el dia que les presons concedeixin el tercer grau als presos polítics serà l'alt tribunal qui tindrà l'última paraula en cas de recursos de la Fiscalia. Fins aleshores, o fins que l'Audiència es pronunciï, els presos tindran unes hores al dia per sortir de la presó.